ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.12.2024 г.
COM(2024) 567 final

2024/0315 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно временна дерогация от някои разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399 във връзка с постепенното пускане в действие на Системата за влизане/излизане

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания за предложението**

Системата за влизане/излизане (СВИ) е ключов елемент от управлението на границите на Шенгенското пространство, предвиден в Регламент 2017/2226[1] (по-нататък „Регламентът за СВИ“). СВИ е централизирана база данни, в която се регистрират влизането, излизането и отказите за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на 29 държави — членки на Шенгенското пространство, за краткосрочен престой. СВИ бележи важен етап в усилията на ЕС за повишаване на сигурността и ефективността по външните му граници. За първи път в системата ще се събират биометрични данни, като портретни снимки и пръстови отпечатъци, на граждани на трети страни, които преминават външните граници. СВИ ще предостави на държавите от Шенген достъп в реално време до личните данни на гражданите на трети страни, историята на пътуванията и информацията за това дали те спазват разрешения период на краткосрочен престой в Шенгенското пространство. В резултат на това СВИ значително ще намали вероятността от измами, свързани със самоличността, и пресрочване на разрешения срок на престой, като в крайна сметка ще укрепи сигурността на Шенгенското пространство.

Въпреки значителните усилия от страна на държавите членки, Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) и Комисията, не е възможно СВИ да бъде пусната в действие през четвъртото тримесечие на 2024 г., както беше одобрено от Съвета по правосъдие и вътрешни работи през октомври 2023 г.[2] Комисията не е получила всички уведомления от държавите членки съгласно член 66, параграф 1, буква в) от Регламента за СВИ, което е правно изискване за пускането в действие на СВИ. Въпреки че голям брой държави членки уведомиха Комисията за готовността си, някои държави членки посочиха, че не са в състояние да го направят. Същевременно внезапното пускане в действие на цялата система представлява рисков фактор за устойчивостта на сложна информационна система като централната система на СВИ.

С оглед на гореизложеното заинтересованите страни, които участват в пускането в действие на СВИ, ясно изразиха предпочитанието си въвеждането на нови процеси по външните граници да бъде предшествано от период на приспособяване за националните органи и пътуващите лица, за да се осигури по-голяма сигурност. Пълното въвеждане на нова широкомащабна информационна система на всички

---

[1] Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и на регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/2021-08-03).

[2] Внедряването на оперативната съвместимост, което включва на първо място СВИ, последвана от ETIAS, ECRIS-TCN, новата Евродак, преработената ВИС и регламентите за „оперативната съвместимост“, въвеждани успоредно, следва пътна карта, която беше преразгледана поради нововъзникващи усложнения.

гранични контролно-пропускателни пунктове, където са необходими технически адаптации в реално време, би могло да създаде рискове за сигурността и безпроблемното пътуване, особено на места, където съществуващата инфраструктура, липсата на пространство или други ограничения вече създават предизвикателства. Тези предизвикателства се изострят от различията между държавите членки по отношение на начина, по който се изпълнява СВИ, поради разнообразието на граничните контролно-пропускателни пунктове и различните подходи към автоматизацията и внедряването на нови технологии.

Регламентът за СВИ обаче разрешава единствено пълното пускане в действие, в рамките на което всички държави членки започват да използват СВИ изцяло и едновременно за всички пътници, които подлежат на регистрация в СВИ, на всички свои външни гранични контролно-пропускателни пунктове. В него не се предвижда възможност за период на адаптация.

Като се има предвид гореизложеното, изглежда, че целите на СВИ могат да бъдат постигнати по-ефективно и с по-голяма сигурност, ако се въведе известна степен на гъвкавост в началото на функционирането на системата. За тази цел се счита за необходимо да се приеме регламент, който позволява постепенно пускане в действие за ограничен период от време. Настоящото предложение за регламент представлява дерогация от Регламента за СВИ, доколкото това е необходимо, за да се даде възможност за постепенно пускане в действие на системата. По този начин ще се запазят усилията, положени както от eu-LISA, така и от държавите членки, и същевременно ще се постигнат целите на СВИ за модернизиране на управлението на външните граници и ще се допринесе за вътрешната сигурност на Европейския съюз.

Освен това в настоящото предложение за регламент се предлага гъвкав подход, който отговаря на различните нужди на държавите членки. В него се дава възможност на държавите, които желаят, да въведат системата постепенно, а на другите държави — да я пуснат в пълно действие от самото начало. Следва обаче да се отбележи, че едва след като всички държави членки приложат системата изцяло, ще може да се извлекат пълните ползи от СВИ.

С настоящото предложение се въвеждат и мерки, които дават възможност на държавите членки да се справят ефективно с извънредни обстоятелства, като например технически проблеми или пикови периоди на пътуване. За да се намалят тези рискове, по време на периода на постепенно пускане в действие държавите членки могат да спират изцяло или частично използването на системата за кратко. Този механизъм ще бъде запазен за ограничен период от време и след пълното пускане в действие.

При обмена на експертно и техническо равнище, както и в рамките на Управителния съвет на eu-LISA, повечето държави членки изразиха подкрепа за постепенното пускане в действие и признаха, че това ще даде възможност за по-добро прилагане на новите правила за СВИ по външните граници. Постепенният подход беше приветстван и от повечето превозвачи и оператори на инфраструктура на гранични контролно-пропускателни пунктове по време на специална среща с тези заинтересовани страни. Държавите членки следва да осигурят подходяща координация с операторите на инфраструктура на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които е въведена СВИ. Държавите членки следва да гарантират прозрачност относно въвеждането на СВИ на своите външни гранични контролно-пропускателни пунктове и

да гарантират, че мерките се съобщават ефективно както на превозвачите, така и на пътниците.

- **Цели на предложението**

Общите цели на настоящото предложение произтичат от заложените в Договора цели за по-нататъшно подобряване на управлението на външните граници на Шенгенското пространство, като възможно най-скоро започнат да се прилагат хармонизираните правила за трансгранично движение на СВИ и по този начин се допринася за вътрешната сигурност на Европейския съюз.

С настоящата инициатива се полагат основите за постепенното пускане в действие на СВИ чрез временна дерогация от някои разпоредби на Регламента за СВИ и Регламент (ЕС) 2016/399 (по-нататък „Кодексът на шенгенските граници“[3]), които изискват от държавите членки да използват системата изцяло.

Общата цел на предложението е да се улесни привеждането в действие на Регламента за СВИ, като по този начин се даде възможност на държавите членки да постигнат своевременно и ефикасно целите на системата, определени в Регламента за СВИ.

Конкретните цели на предложението са:

1. да се предостави гъвкавост на държавите членки да започнат да използват СВИ според степента си на готовност в съответствие с високите стандарти на СВИ за използване на технологично усъвършенствано оборудване за събиране на данни;

1. да се улеснят техническите и оперативните адаптации през началния период на действие на СВИ, като се даде възможност за постепенното въвеждане на системата;

2. да се осигури по-добро управление и да се избегне евентуалното дълго чакане по външните граници;

3. да се подобри настоящото положение, като се гарантира, че крайните потребители, като например граничните служители, имиграционните служители, визовите органи и служителите на правоприлагащите органи, имат достъп до най-актуалната информация относно самоличността на пътниците, дори ако записаните в системата данни са непълни поради постепенното въвеждане на СВИ;

4. да се гарантира наличието на решения за държавите членки, за да се преодолеят неочаквани ситуации, които могат да възникнат след пускането в действие на СВИ, за да се избегнат смущения по външните граници и дълго време за чакане;

5. да се даде възможност на националните органи, пътниците и превозвачите да се приспособят към новите процеси и технологии за управление на границите;

6. да се запазят значителните инвестиции, направени по-специално в инфраструктура, оборудване и човешки ресурси при подготовката за пускането в действие на СВИ.

[3] Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1—52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящата правна рамка на ЕС в тази област се състои от законодателство на ЕС относно контрола по външните граници. Предложеният законодателен акт също допринася за постигането на целите, определени в Кодекса на шенгенските граници и в Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген[4].

Предложението е в съответствие с правилата, установени в Общия регламент относно защитата на данните[5].

Регламентът е в пълно съответствие със съществуващата правна рамка за защита на данните. В него се предвиждат точно определени временни дерогации от Регламента за СВИ и Кодекса на шенгенските граници, които са необходими, за да се даде възможност за постепенно пускане в действие на СВИ.

- **Съгласуваност с други политики на ЕС**

Постепенното пускане в действие на СВИ ще бъде в съответствие с прилагането на Визовата информационна система (ВИС) и бъдещата Система на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), както и с бъдещите компоненти за оперативна съвместимост, разработвани от eu-LISA, а именно Европейския портал за търсене, общата услуга за биометрично съпоставяне, общото хранилище на данни за самоличност и детектора за множество самоличности[6]. С оглед на очакваното въвеждане в действие на СВИ Комисията, държавите членки и eu-LISA ще обсъдят и договорят преразгледан интегриран план относно ETIAS, както и относно всички компоненти за оперативна съвместимост.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

С настоящия регламент се предвижда временна дерогация от някои разпоредби на Регламента за СВИ и на Кодекса на шенгенските граници, приети съответно на основание член 77, параграф 2, буква б) и буква г) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и член 87, параграф 2, буква а) от ДФЕС, както и на член 77, параграф 2, букви б) и д) от ДФЕС. Целесъобразно е настоящото предложение за регламент да бъде прието въз основа на същите разпоредби на ДФЕС като тези, на които се основава Регламентът за СВИ.

---

4 Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj).

5 Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1—88, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04).

6 Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на Решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2024-04-25).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съгласно принципа на субсидиарност действия на равнището на ЕС могат да бъдат предприети само когато поставените цели не могат да бъдат постигнати индивидуално от държавите членки.

Целта на предложения регламент е да се даде възможност за прилагане на правилата, определени в Регламента за СВИ. Постепенното пускане в действие на обща информационна система с хармонизирани правила и срокове не може да бъде постигнато в достатъчна степен от държавите членки, действащи самостоятелно. Необходими са действия от страна на ЕС, за да се гарантира постепенното пускане в действие на СВИ.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз, тъй като то не надхвърля необходимото за постигането на поставените цели.

По-специално с предложения регламент се създава ограничена дерогация от Регламента за СВИ и Кодекса на шенгенските граници с цел да се даде възможност за постепенно пускане в действие на СВИ.

- **Избор на инструмент**

Целите на предложението могат да бъдат постигнати най-добре чрез регламент. Така ще се осигури пряка приложимост на разпоредбите и ще се гарантира еднакъв и последователен подход на цялото Шенгенско пространство. Това е от особено значение, тъй като предложеният регламент представлява дерогация от Регламента за СВИ, с който се създава централна система, чрез която държавите членки си сътрудничат, и се определят правила за граничните проверки, както и дерогация от Кодекса на шенгенските граници. Тъй като предложеният регламент има за цел да въведе еднакви задължения за държавите членки и превозвачите, подходящият инструмент, който да се използва за постигане на целите на настоящата инициатива, е регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

В предложението надлежно бяха взети предвид резултатите от цялостния процес на консултации по време на проектирането и разработването на СВИ. Този процес включваше обсъждания с ИТ експерти, експерти по политиките, оперативни и правни експерти от държавите членки и eu-LISA в рамките на Консултативната група на eu-LISA, Съвета за програмно управление на eu-LISA, Управителния съвет на eu-LISA и

Комитета по интелигентни граници. Проведоха се и обмен на мнения със заинтересованите страни и обсъждания в Съвета.

- **Оценка на въздействието**

Предложението има за цел да въведе ограничена дерогация от Регламента за СВИ и Кодекса на шенгенските граници, за да се гарантира постепенното пускане в действие на СВИ. Като се има предвид целта на политиката, няма други налични варианти на политиката. Поради това не е подходящо, нито необходимо да се извърши оценка на въздействието.

В началото на 2008 г. бяха извършени оценки на въздействието за СВИ, които заедно с консултациите със заинтересованите страни и обсъжданията в Съвета и Европейския парламент представляваха основата за подробна оценка на въздействието, изготвена от Комисията, придружаваща предложението за Регламента за СВИ[7]. Оценката на въздействието беше съсредоточена върху основните нужди във връзка с управлението на границите, които да бъдат преодолени чрез създаването на СВИ. Основните ангажименти, които трябва да бъдат изпълнени, са: i) подобряване на качеството на граничните проверки; ii) гарантиране на надеждно установяване на самоличността на лицата; и iii) засилване на вътрешната сигурност и борбата с тероризма и организираната престъпност. Тези нужди ще бъдат удовлетворени единствено чрез пускането в действие на СВИ.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Предложението взема напълно под внимание основните права и принципи, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално предложените мерки са съобразени с член 6 от Хартата, който защитава основното право на свобода и сигурност, член 7 от Хартата, който защитава основното право на всеки на зачитане на неговия личен и семеен живот, и член 8 относно основното право на защита на личните данни. Предложените мерки са в съответствие и с член 16 от ДФЕС, който гарантира на всеки правото на защита на неговите лични данни.

Предложението не променя строгите правила за достъп до СВИ и необходимите гаранции, предвидени в Регламента за СВИ, включително зачитането на личните данни като основно право и правото на информация.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Процедурите за наблюдение на крайните продукти, резултатите и въздействието на предложения регламент следват процедурите, описани в член 72 от Регламента за СВИ.

[7] SWD(2016) 114 final, SWD(2016) 115 final, SWD(2016) 116 final.

Освен това с помощта на последователен механизъм, основан на планове за въвеждане и задължения за докладване, ще бъде възможно да се вземат решения и да се осъществява цялостно наблюдение преди и по време на постепенното пускане в действие на системата. Плановете за въвеждане, разработени на централно и национално равнище, са резултат от тясното сътрудничество между държавите членки, eu-LISA и Комисията.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предложението се състои от описаните по-долу раздели.

– **Поетапно въвеждане (членове 1, 2 и 4)**: Държавите членки ще пуснат СВИ в действие постепенно, като започнат с минимална регистрация на 10 % от прогнозния брой преминавания на границите и достигнат пълна регистрация на всички лица до края на периода на постепенното пускане в действие. Отказите за влизане ще бъдат регистрирани на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които се използва СВИ. Държавите членки ще имат възможността да ускорят изпълнението на национално равнище или да започнат да използват СВИ изцяло. Европол също ще започне да използва СВИ от първия ден на постепенното пускане в действие.

– **Планове за въвеждане, наблюдение и докладване (член 3)**: Подробностите за постепенното пускане в действие на централно и национално равнище ще бъдат изложени в плановете за въвеждане, разработени от eu-LISA и държавите членки след консултация с Комисията. Държавите членки ще представят ежемесечни доклади за напредъка на Комисията и eu-LISA. В случай че държава членка реши да пристъпи към пълно пускане в действие на СВИ, в плана за въвеждане се обяснява само този избор.

– **Временни правила за дерогация от Регламента за СВИ и Кодекса на шенгенските граници (член 5)**: Задължителното подпечатване на документите за пътуване за всички лица, които попадат в обхвата на СВИ, ще остане в сила до края на периода на постепенно пускане в действие. На местата, където СВИ е въведена, държавите членки ще записват данните на пътуващите от техните документи за пътуване. Държавите членки могат постепенно да започнат да записват биометрични данни. Органите, които имат достъп до данните, регистрирани в СВИ, по време на периода на постепенно пускане в действие на СВИ, ще считат печатите за имащи предимство спрямо данните, регистрирани в СВИ. На граничните контролно-пропускателни пунктове, на които функционира СВИ, ще се използва оперативната съвместимост между СВИ и ВИС. Възможните последици от информацията за максималната оставаща продължителност на разрешения престой, предоставена от автоматичния калкулатор, няма да се вземат под внимание. Проверката на самоличността и предишната регистрация на граждани на трети страни ще се извършват само на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ функционира с използването на биометрични функции. Уебсайтът, информационната кампания и образецът, който ще бъде предоставян на пътуващите, ще бъдат адаптирани, за да отразяват постепенното пускане в действие. За да се осигури съгласуваност между правните инструменти на ЕС и ясно прилагане на правилата, прилагането на някои разпоредби на Регламента за СВИ и на Кодекса на шенгенските граници ще бъде преустановено по време на постепенното пускане в действие на СВИ.

– **Достъп до данните в СВИ (член 6)**: Съответните органи следва да считат, че данните, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на системата, може да са непълни. Данните, регистрирани в СВИ по време на периода на постепенно пускане в действие, няма да се използват от Европейската агенция за гранична и брегова охрана за анализ на риска и оценки на уязвимостта. Използването на няколко функции на СВИ, които изискват еднакво прилагане на системата във всички държави членки, ще бъде преустановено по време на постепенното пускане в действие. Превозвачите могат да започнат да използват уеб услугата само 90 дни след началото на периода на постепенно пускане в действие.

– **Спиране на използването на СВИ (член 7)**: В изключителни случаи на неизправност на централната система на СВИ, на националните системи или на комуникационната инфраструктура, или на прекалено дълго чакане на границите, държавите членки могат да решат да не записват никакви данни (пълно спиране) или да не записват биометрични данни (частично спиране). Частичното спиране ще бъде възможно след края на постепенното пускане в действие за ограничен период от време при изключителни обстоятелства, които водят до трафик с такъв интензитет, че времето за чакане на границите става прекомерно.

– **Влизане в сила и прилагане (член 8)**: В предложението се определят три етапа на прилагане: i) подготвителната работа, свързана с плановете за въвеждане, посочени в член 3, ще започне от датата на влизане в сила на предложения регламент; ii) периодът на постепенно пускане в действие ще започне от датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламента за СВИ, след като е получила всички уведомления от държавите членки съгласно член 66, параграф 1, буква в) от Регламента за СВИ; и iii) за някои от правилата за дерогация относно прилагането на преходния период и преходните мерки, достъпа до и използването на непълни досиета и относно задължението на превозвачите да проверяват печатите, поставени в документите за пътуване, посочени в член 6, и механизма за спиране, посочен в член 7, ще се прилага удължен срок на прилагане. Уведомленията от държавите членки съгласно член 66, параграф 1, буква в) от Регламента за СВИ следва да се разглеждат с оглед на постепенното пускане в действие. Чрез тези уведомления държавите членки потвърждават способността си да използват СВИ. Това обаче не означава, че всички гранични контролно-пропускателни пунктове трябва да бъдат напълно подготвени и оборудвани от началото на прилагане на постепенния подход.

2024/0315 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно временна дерогация от някои разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399 във връзка с постепенното пускане в действие на Системата за влизане/излизане

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 87, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура[1],

като имат предвид, че:

(1) В член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета[2] за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) се предвижда, че Комисията определя датата, от която СВИ трябва да започне да функционира, ако са изпълнени определени условия.

(2) Комисията обаче не е получила всички уведомления съгласно член 66, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2017/2226, което е едно от условията за вземане на решение относно пускането в действие на СВИ.

(3) Регламент (ЕС) 2017/2226 позволява само пълно пускане в действие, като от всички държави членки се изисква да започнат да използват изцяло СВИ за всички граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ, и да използват СВИ едновременно на всички свои гранични контролно-пропускателни пунктове.

(4) За да се предостави на държавите членки необходимата гъвкавост да започнат да използват СВИ в зависимост от степента им на готовност и да се улеснят техническите и оперативните адаптации при пускането в действие на СВИ, е необходимо да се определят правила за постепенното пускане в действие на

---

1 [запазено място] Позиция на Европейския парламент от [датата да се добави след съгласуване] и Решение на Съвета от [датата да се добави след съгласуване].

2 Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и на регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj).

СВИ. За да се гарантира, че тези адаптации отразяват потенциалните пътни потоци и сезонните пикове, такова постепенно пускане в действие следва да бъде с продължителност от 180 календарни дни.

(5) Следователно, за да се даде възможност за постепенното пускане в действие на СВИ, е необходимо да се предвиди дерогация от някои разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета[3] („Кодекс на шенгенските граници“). Останалите правила, определени в Регламент (ЕС) 2017/2226, които не са засегнати от настоящия регламент, се прилагат, както е предвидено в посочения регламент. По-специално данните, записани в СВИ през периода на постепенното пускане в действие, следват правилата, определени в Регламент (ЕС) 2017/2226, и се считат за надеждни и точни.

(6) Държавите членки следва постепенно да започнат да използват СВИ, за да записват при влизане и излизане данните на граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ, на един или повече гранични контролно-пропускателни пунктове. Ако е възможно и приложимо, държавите членки следва да включат комбинация от гранични контролно-пропускателни пунктове по въздушните, сухопътните и морските граници. За да се гарантира контролирано пускане в действие на СВИ и за да се управлява по-добре и да се избягва потенциално дълго чакане на границите, когато е целесъобразно, държавите членки следва постепенно да внедрят всички функции на СВИ и постепенно да регистрират данните на всички граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ. За да се гарантира координиран подход, постепенното пускане в действие следва да се осъществява на етапи, в рамките на които да се определят минималните изисквания, които трябва да бъдат изпълнени от държавите членки. Държавите членки ще имат възможността да ускорят изпълнението на национално равнище или да започнат да използват СВИ изцяло от началото на прилагане на постепенния подход.

(7) За да се улесни безпроблемното внедряване на СВИ, Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) следва да разработи план на високо равнище за въвеждането на системата, за да предостави насоки на държавите членки и агенциите на Съюза относно планирането и изпълнението на внедряването на СВИ по време на постепенното ѝ пускане в действие, и следва да представи този план на Комисията, държавите членки и агенциите на Съюза. Този план следва да включва ограниченията на капацитета на централната система, определени от eu-LISA за всеки етап на внедряване. Решенията на държавите членки за започване или ускоряване на операциите следва да отчитат капацитета на централната система, както е посочено в плана на високо равнище за въвеждане на системата.

(8) За да се улесни безпроблемното внедряване на СВИ, държавите членки следва да разработят национални планове за въвеждане в консултация с Комисията и eu-LISA. За всеки от етапите на постепенното пускане в действие на СВИ националните планове за въвеждане следва да включват информация относно

[3] Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

определените прагове и изисквания, по-специално: i) датата, от която СВИ ще функционира на всеки граничен контролно-пропускателен пункт; ii) процента на прогнозния брой преминавания на границата, които трябва да бъдат регистрирани в СВИ, от общия брой граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ; и iii) когато е приложимо, биометричните функции, които ще бъдат използвани на всеки избран граничен контролно-пропускателен пункт. При изготвянето на националните си планове за въвеждане държавите членки се насърчават да осъществят подходяща координация с операторите на инфраструктура на граничните контролно-пропускателни пунктове. За да се наблюдава спазването на постепенното пускане в действие, държавите членки следва да предоставят на Комисията и eu-LISA месечни доклади за изпълнението на своите планове за въвеждане. По необходимост тези месечни доклади следва да включват коригиращи мерки, за да се гарантира съответствие с постепенното пускане в действие.

(9) Поради постепенното пускане в действие на СВИ и евентуалните пропуски в данните, записани в СВИ, по време на това постепенно пускане в действие следва пътните документи на граждани на трети страни систематично да се подпечатват при влизане и излизане. Националните органи следва да вземат предвид евентуалните пропуски в записите за влизане/излизане или на записите за отказ за влизане и следва да считат, че печатите имат предимство спрямо информацията, регистрирана в СВИ. Освен това, когато предоставят информация на граждани на трети държави относно максималната оставаща продължителност на разрешения им престой, националните органи следва да основават оценката си на печатите, поставени в документите за пътуване. Данните, записани в СВИ, следва да имат предимство, ако липсва печат.

(10) Като се има предвид, че данните, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, може да са непълни, националните органи не следва да вземат предвид резултатите, предоставени от автоматичния калкулатор, относно максималния оставащ срок на разрешения престой на граждани на трети държави, регистрирани в СВИ. По същия начин, при изпълнението на своите задачи националните органи не следва да вземат предвид автоматизирания механизъм, за да идентифицират или да обозначават липсата на записи за излизане след датата на изтичане на разрешения престой или записите, за които е надвишена максималната продължителност на разрешения престой, като генерират списъци на лицата, за които е установено, че са надвишили разрешения срок на престой.

(11) За да се предостави на държавите членки необходимото време да се приспособят към пускането в действие на СВИ, през първите 60 календарни дни от постепенното пускане в действие използването на биометричните функции на граничните контролно-пропускателни пунктове не следва да бъде задължително. Не по-късно от 90-ия календарен ден след началото на постепенното пускане в действие държавите членки следва да използват СВИ заедно с биометричните функции поне на половината от своите гранични контролно-пропускателни пунктове. Предоставянето на биометрични данни не следва да бъде условие за влизане на граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ, на граничните контролно-пропускателни пунктове, където СВИ функционира без биометрични функции.

(12) За да се отговори на необходимостта от постепенно въвеждане на СВИ с използването на биометричните функции на някои гранични контролно-

пропускателни пунктове, биометричната проверка на граждани на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ, следва да се извършва само на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ функционира с биометрични функции.

(13) За да се осигури съгласуваност на функционирането на оперативната съвместимост между Визовата информационна система (ВИС), създадена с Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета[4], и СВИ, на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ не функционира, достъпът до ВИС следва да се осъществява само пряко. На граничните контролно-пропускателни пунктове, на които функционира СВИ, граничните органи следва да използват оперативната съвместимост между СВИ и ВИС.

(14) Гражданите на трети страни, чиито данни трябва да бъдат записани в СВИ, следва да бъдат информирани за своите права и задължения във връзка с обработването на техните данни под формата на образец, както е предвидено в член 50, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/2226. Информацията, която трябва да се предоставя на гражданите на трети страни, които подлежат на регистрация в СВИ, следва да посочва постепенното пускане в действие на СВИ. В рамките на образеца гражданите на трети страни следва да бъдат информирани за задължението им да предоставят биометрични данни на граничните контролно-пропускателни пунктове, когато това представлява условие за влизане. Те следва да бъдат информирани в образеца за последиците от непредоставянето на биометрични данни. Те следва да бъдат информирани в образеца, че няма да е възможно да проверяват оставащата продължителност на разрешения престой чрез автоматизирани средства.

(15) За да се отрази постепенното пускане в действие на СВИ, Комисията следва да въведе съответните актуализации на уебсайта на СВИ.

(16) Целта за повишаване на осведомеността сред гражданите на трети страни относно техните специфични права и задължения ще бъде постигната най-добре, ако държавите членки персонализират провеждането на кампанията въз основа на начина, по който СВИ ще функционира на пунктовете по техните граници, на които се използва, в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) 2017/2226. Поради това информационните материали, разработени от Комисията с подкрепата на държавите членки съгласно член 51 от Регламент (ЕС) 2017/2226, следва да бъдат адаптирани, за да се проведе информационната кампания, съпътстваща постепенното пускане в действие.

(17) По време на постепенното пускане в действие на СВИ уеб услугата няма да позволява на гражданите на трети страни да проверяват по електронен път точната продължителност на разрешения им престой.

(18) Настоящият регламент не засяга задълженията на въздушните превозвачи, морските превозвачи и международните автобусни превозвачи на групи по суша, посочени в член 26, параграф 1 от Конвенцията за прилагане на

[4] Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj).

Споразумението от Шенген[5] и в Директива 2001/51/ЕО на Съвета[6]. Във връзка с това превозвачите следва да проверяват печатите, поставени в документите за пътуване. За да се осигури ефективна комуникация с превозвачите относно различното прилагане на СВИ на граничните контролно-пропускателни пунктове, което в крайна сметка е от полза за пътуващите, от решаващо значение е държавите членки да комуникират по прозрачен начин как въвеждат СВИ на своите гранични контролно-пропускателни пунктове.

(19) В член 22 от Регламент (ЕС) 2017/2226 и член 12а от Регламент (ЕС) 2016/399 се предвиждат преходен период и преходни мерки, отнасящи се до пускането в действие на СВИ. Необходимо е да се предвиди дерогация от тези членове, за да се гарантира, че преходният период и преходните мерки се прилагат едва след края на постепенното пускане в действие. Тази дерогация следва да престане да се прилага 5 години и 180 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

(20) За да се гарантира, че при изпълнението на своите задачи националните органи и агенциите на ЕС избягват да вземат решения изключително и само въз основа на данните, регистрирани в СВИ, те следва да имат предвид, че личните досиета, регистрирани в СВИ, може да съдържат непълни набори от данни. Тази дерогация следва да престане да се прилага 5 години след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226, за да се отрази 5-годишният срок на съхранение на наборите от данни, за които липсва запис за излизане, както е посочено в член 34, параграф 3 от посочения регламент.

(21) Когато гарантират спазването на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2226 във връзка с изменянето на данни и заличаването на данни преди изтичане на установения срок, държавите членки следва да попълнят непълните данни, доколкото това е позволено от ограничената наличност на наборите от данни, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие.

(22) Европейската агенция за гранична и брегова охрана следва да се въздържа от използване на данни, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие, за да извършва анализи на риска и оценки на уязвимостта поради непълнотата на данните, която би могла да доведе до подвеждащи оценки на риска и уязвимостта.

(23) За да се гарантира ефективното управление на външните граници по време на постепенното пускане в действие на СВИ, на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ не се използва, граничните проверки следва да се извършват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399 според случая [в деня преди датата, от която СВИ следва да бъде пусната в действие съгласно решението, взето от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226]. На граничните контролно-пропускателни пунктове,

---

5 Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници („Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген“) (ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj).

6 Директива 2001/51/ЕО на Съвета от 28 юни 2001 г. за допълване разпоредбите на член 26 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. (ОВ L 187, 10.7.2001 г., стр. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj).

на които СВИ се използва, граничните проверки следва да се извършват в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2226 и Кодекса на шенгенските граници. За да се позволи постепенното пускане в действие обаче, следва да се прилагат специални дерогации от тези актове по отношение на проверката на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ се използва без биометрични функции. Това следва да се прави, без да се засягат проверките на притежателите на виза чрез използването на пръстови отпечатъци в съответствие с Регламент (ЕО) № 787/2008.

(24) За да се даде възможност за ефективно адаптиране на техническите и организационните мерки по време на постепенното пускане в действие на СВИ във всяка държава членка и за да се преодолеят извънредни обстоятелства, свързани с неизправност на централната система на СВИ, националните системи или комуникационната инфраструктура, или да се предотврати прекомерно време за чакане на техните граници, държавите членки следва да имат възможност да спрат изцяло или частично използването на СВИ на определени гранични контролно-пропускателни пунктове. В случай на частично спиране регистрацията на биометрични данни в СВИ следва да бъде временно преустановена. В случай на пълно спиране в СВИ не следва да се регистрират никакви данни. За да се намалят допълнителните рискове, свързани с въвеждането на СВИ с биометрични функции, държавите членки следва да имат възможност, при извънредни обстоятелства, водещи до трафик с такъв интензитет, че времето за чакане на границите става прекомерно, да спрат да регистрират биометрични данни в СВИ след края на постепенното пускане в действие. Подобно спиране следва да бъде възможно за ограничен период от 60 дни след края на постепенното пускане в действие на СВИ и следва да бъде удължено с 60 дни, ако по-малко от 80 % от личните досиета, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, съдържат биометрични данни.

(25) eu-LISA следва да изготвя доклади относно статистическите данни за използването на системата, които следва да служат за оценка на нейните експлоатационни характеристики, за оценка на спазването от страна на държавите членки на плановете за въвеждане, за идентифициране на областите, в които е необходимо подобрение, за наблюдение на спазването на постепенното пускане в действие на СВИ и за подпомагане на вземането на решения, свързани с по-нататъшното разработване и оптимизиране на системата.

(26) Подготвителната работа, свързана с плановете за въвеждане, следва да започне до датата на влизане в сила на настоящия регламент. Постепенното пускане в действие следва да се прилага от датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламента за СВИ. Тъй като в настоящия регламент се предвижда временна дерогация, той следва да престане да се прилага 180 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226. Въпреки това правилата за дерогация относно прилагането на преходния период и преходните мерки, достъпа до данни в СВИ, проверката от страна на превозвачите на печати, поставени в документите за пътуване, и спирането на действието на СВИ следва да се прилагат за ограничен период от време след края на постепенното пускане в действие.

(27) Целта на настоящия регламент, с който се разрешават дерогации от Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/299, за да се предвиди постепенно

пускане в действие на СВИ, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и въздействието на действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза. Следователно Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(28) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания следва да вземе решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(29) Настоящият регламент не представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета. Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(30) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено между Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на тези държави в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета.

(31) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета.

(32) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета.

(33) По отношение на Кипър разпоредбите на настоящия регламент, свързани с ВИС, представляват разпоредби, които се основават на достиженията на правото от Шенген или по друг начин са свързани с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г. За функционирането на СВИ е необходимо да се предостави пасивен достъп до ВИС. Тъй като СВИ следва да се използва само от онези държави членки, които към момента на пускане в действие на СВИ

отговарят на условията, свързани с ВИС, Кипър няма да използва СВИ от момента на пускането ѝ в действие. Кипър трябва да бъде свързан със СВИ веднага след като бъдат изпълнени условията на процедурата, посочена в Регламент (ЕС) 2017/2226.

(34) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на [XX] г.

(35) С настоящия регламент се установяват строги правила за достъп до СВИ и необходимите гаранции за този достъп. В него също така се определят правата на лицата за достъп, корекция, допълване, изтриване и защита, по-специално правото на съдебна защита, както и надзор на дейностите по обработване от страна на публични независими органи. Следователно настоящият регламент спазва основните права и е съобразен с принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално правото на човешко достойнство, забраната на робството и принудителния труд, правото на свобода и сигурност, зачитането на личния и семейния живот, защитата на личните данни, правото на недискриминация, правата на детето, правата на възрастните хора, правото на интеграция на хората с увреждания и правото на ефективни правни средства за защита.

(36) Настоящият регламент не засяга задълженията, произтичащи от Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Предмет

С настоящия регламент се определят правила за постепенното пускане в действие на Системата за влизане/излизане (СВИ) на границите на държавите членки, на които тя се използва в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) 2017/2226, и за временни дерогации от Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399.

Член 2
Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС)2017/2226. Наред с това се прилагат следните определения:

а) „постепенно пускане в действие“ означава периодът от 180 календарни дни, започващ от датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

б) „национални органи“ означава органите, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

в) „прогнозен брой преминавания на границата“ означава оценката, извършена от дадена държава членка, на броя на преминаванията на границата от граждани на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, във всяка държава членка въз основа на средногодишния брой преминавания на границата от граждани на трети страни, пътуващи за кратък престой в тази държава членка, изчислен за

предходните 3 години от датата на прилагане, посочена в член 8, параграф 1, втора алинея от настоящия регламент.

Член 3
Планове за въвеждане

1. До [30-ия календарен ден след влизането в сила на настоящия регламент] Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) предоставя на Комисията, държавите членки и Европол план на високо равнище за постепенното пускане в действие на СВИ, като взема предвид етапите, посочени в член 4. Този план за въвеждане включва насоки за държавите членки и Европол относно използването на СВИ, включително ограниченията на капацитета на централната система на СВИ.

2. До [60-ия календарен ден след влизането в сила на настоящия регламент], като се консултират с Комисията и eu-LISA, държавите членки разработват национален план за постепенното пускане в действие на СВИ, като имат предвид плана на високо равнище за въвеждане, посочен в параграф 1 от настоящия член, и етапите, посочени в член 4.

3. За всеки от етапите, посочени в член 4, националните планове за въвеждане включват информация относно праговете и изискванията, посочени в същия член.

4. От 30-ия календарен ден след началото на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки представят месечни доклади на Комисията и eu-LISA относно изпълнението на своите национални планове за въвеждане, включително относно коригиращите мерки, когато това е необходимо за спазване на задълженията, посочени в член 4.

5. По искане на Комисията eu-LISA ѝ предоставя статистическите данни, необходими за наблюдението на националните планове за въвеждане, в съответствие с член 63, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

Член 4
Постепенно пускане в действие

1. Чрез дерогация от член 66, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2017/2226 по време на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки използват Системата за влизане/излизане, както е посочено в настоящия член.

2. От първия ден на постепенното пускане в действие на СВИ всяка държава членка започва да я използва при влизане и излизане на един или няколко гранични контролно-пропускателни пункта, ако е възможно и приложимо като комбинира въздушни, сухопътни и морски гранично-пропускателни пунктове, за да записва и съхранява данните на гражданите на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226. Държавите членки регистрират в СВИ най-малко 10 % от прогнозния брой преминавания на границата в тази държава членка.

През първите 60 календарни дни от постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки могат да използват СВИ без биометрични функции, а

националните органи могат да създават или актуализират лични досиета без биометрични данни.

3. Не по-късно от 90-ия календарен ден след началото на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки използват системата със биометрични функции на поне половината от своите гранични контролно-пропускателни пунктове. Държавите членки регистрират най-малко 50 % от прогнозния брой преминавания на границата в тази държава членка. Личните досиета на гражданите на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, които са регистрирани в СВИ, съдържат биометрични данни.

4. Не по-късно от 150-ия календарен ден след началото на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки използват системата с нейните биометрични функции на всички свои гранични контролно-пропускателни пунктове и продължават да регистрират в СВИ най-малко 50 % от прогнозния брой преминавания на границата в тази държава членка.

5. Не по-късно от 170-ия календарен ден след началото на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки използват системата с нейните биометрични функции на всички свои гранични контролно-пропускателни пунктове и регистрират в СВИ всички граждани на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

6. Отказите за влизане, за които е взето решение на граничен контролно-пропускателен пункт, на който се използва СВИ, се регистрират в СВИ, както е посочено в член 18 от Регламент (ЕС) 2017/2226. Когато СВИ се използва с нейните биометрични функции, отказите за влизане се записват с биометрични данни. Когато СВИ се използва без биометрични функции, отказите за влизане се записват без биометрични данни.

7. От първия ден на постепенното пускане в действие на СВИ Европол използва СВИ, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2017/2226.

Член 5

Други дерогации от Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399

1. В допълнение към правилата по член 4, по време на постепенното пускане в действие на СВИ се прилагат правилата, определени в настоящия член.

2. Граничните органи систематично подпечатват пътните документи на гражданите на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, при влизане и излизане.

   В държавите членки, които използват СВИ се прилагат *mutatis mutandis* задълженията за подпечатване, посочени в член 42а, параграф 1, втора алинея и член 42а, параграфи 2, 5 и 6 от Регламент (ЕС) 2016/399.

3. При въвеждане, изменяне, заличаване и консултиране на данните в СВИ, националните органи, които са компетентни за целите, установени в членове 23—35 от Регламент (ЕС) 2017/2226, считат печатите за имащи предимство пред данните в СВИ, включително в случаи на несъответствие или в случаите, посочени в член 16, параграф 4 от същия регламент. Данните, записани в СВИ, имат предимство, в случай че липсва печат.

4. При липса на печат, поставен в документа за пътуване, и на лично досие, създадено в СВИ, за гражданин на трета страна, намиращ се на територията на

държавите членки, националните органи могат да приемат, че гражданинът на трета страна не отговаря или е престанал да отговаря на условията, свързани с влизането или престоя в държавите членки.

Тази презумпция не се прилага за граждани на трети страни, които могат да предоставят по един или друг начин достоверни доказателства, че се ползват от правото на свободно движение съгласно правото на Съюза, че имат право на пребиваване в приемаща държава членка съгласно Споразумението за оттегляне между ЕС и Обединеното кралство или че притежават разрешение за пребиваване или виза за дългосрочно пребиваване.

Тази презумпция може да бъде оборена, когато гражданите на трети страни предоставят по един или друг начин достоверни доказателства, че са спазили условията, свързани с продължителността на краткосрочен престой.

Когато презумпцията е оборена, националните органи изпълняват една или повече от следните задачи на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които се използва СВИ, доколкото това е позволено от настоящия регламент:

а) създават в СВИ лично досие за този гражданин на трета страна, ако това е необходимо;

б) актуализират последния запис за влизане/излизане чрез въвеждане на липсващите данни;

в) заличават съществуващо досие, когато член 35 от Регламент (ЕС) 2017/2226 предвижда такова заличаване.

5. Граничните органи използват оперативната съвместимост между СВИ и ВИС, посочена в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, само на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които се използва СВИ. Граничните органи продължават да имат пряк достъп до ВИС:

а) на граничните контролно-пропускателни пунктове, на които не се използва СВИ;

б) когато използването на СВИ е спряно в съответствие с член 7 от настоящия регламент.

6. Националните органи и Европол пренебрегват следното:

а) резултатите от автоматичния калкулатор, който предоставя информация за максималната продължителност на разрешения престой, посочен в член 11 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

б) автоматично генерирания списък на лицата, пресрочили разрешения срок на престой, и последиците от него, по-специално както е посочено в член 6, параграф 1, букви в) и з), член 12, параграф 3, член 16, параграф 4, член 34, параграф 3, член 50, параграф 1, букви и) и к), член 63, параграф 1, буква д) от посочения регламент.

7. Операциите по обработване, извършвани от държавите членки, които са в съответствие с настоящия регламент, не се считат за незаконни или неотговарящи на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2226 за целите на членове 45 и 48 от посочения регламент.

8. На граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ се използва с биометрични функции, съгласно член 23 от Регламент (ЕС) 2017/2226 се извършва проверка на самоличността и на предишната регистрация на граждани на трети страни включително чрез системи за самообслужване, когато има такива, по отношение на гражданите на трети страни, посочени в член 2, параграфи 1 и 2 от същия регламент.

9. В допълнение към специфичната информация, посочена в член 50, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/2226, която държавите членки трябва да добавят в образеца за предоставяне на информация на гражданите на трети страни относно обработването на техните лични данни в СВИ, държавите членки придружават образеца, който се връчва на гражданите на трети страни в момента на създаването на личното досие на съответното лице, със следната информация:

„Системата за влизане/излизане се въвежда постепенно. По време на този период на въвеждане [от...] Вашите лични данни, включително Вашите биометрични данни, може да не бъдат събирани за целите на Системата за влизане/излизане по външните граници на всички държави членки. Ако трябва задължително да съберем тази информация и Вие решите да не я предоставите, ще Ви бъде отказано влизане. През този период на постепенно въвеждане Вашите данни няма да бъдат автоматично добавяни към списък на лицата, пресрочили разрешения срок на престой. Освен това няма да можете да проверявате колко време Ви е разрешено да останете, като използвате уебсайта или оборудването, налично на граничните контролно-пропускателни пунктове.

Моля, имайте предвид, че когато постепенното въвеждане на Системата за влизане/излизане приключи, Вашите лични данни ще бъдат обработвани в съответствие с информацията, предоставена в документа, придружаващ настоящия формуляр.“

10. Комисията адаптира информацията на уебсайта на СВИ, посочена в член 50, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2226, за да отразява постепенното пускане в действие.

11. Информационната кампания, посочена в член 51 от Регламент (ЕС) 2017/2226, придружаваща пускането в действие на СВИ, отразява специфичните условия на граничните контролно-пропускателни пунктове, като гарантира, че съответната информация се съобщава на засегнатите лица, и като се вземат предвид етапите, установени в член 4 от настоящия регламент. Комисията подпомага държавите членки при изготвянето на адаптираните материали за информационната кампания.

12. Спира се прилагането на член 12, параграфи 1 и 2, член 13, параграфи 1 и 2, член 20 и член 21 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

13. Чрез дерогация от член 22 от Регламент (ЕС) 2017/2226 и член 12а от Регламент (ЕС) 2016/399 преходният период и преходните мерки, посочени в тези членове, се прилагат от първия ден след приключването на постепенното пускане в действие на СВИ.

14. На граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ не се използва, граничните проверки се извършват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399, както е приложим в деня преди датата, от която СВИ следва да бъде

пусната в действие съгласно решението, взето от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

На граничните контролно-пропускателни пунктове, на които СВИ се използва, граничните проверки се извършват в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2226 и Регламент (ЕС) 2016/399.

Чрез дерогация от втората алинея на граничните контролно-пропускателни пунктове, където СВИ се използва без биометрични функции, не се прилагат член 6, параграф 1, буква е), подточка i) и разпоредбите относно проверката на граждани на трети страни въз основа на биометрични данни единствено за целите на СВИ, посочени в член 6, буква е), подточка ii) и член 8, параграф 3, букви а) и ж) от Регламент (ЕС) 2016/399.

За целите на настоящия регламент член 9, параграф 3 и член 12 от Регламент (ЕС) № 2016/399 спират да се прилагат.

Член 6

Достъп до данните в Системата за влизане/излизане

1. При достъпа до записите за влизане и излизане, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, когато изпълняват своите задачи:

   а) националните органи и Европол вземат предвид, че поради различните степени на използване на СВИ във всяка държава членка по време на постепенното пускане в действие на СВИ данните може да бъдат непълни;

   б) когато предоставят данни в съответствие с членове 41 и 42 от Регламент (ЕС) 2017/2226, националните органи имат предвид, че данните може да бъдат непълни;

   в) централното звено на ETIAS взема предвид, за целите на проверката в съответствие с член 25а, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, че записите за влизане и излизане, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, може да включват непълни набори от данни.

2. Компетентните органи, Комисията и съответните агенции на Съюза имат предвид, че данните, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, може да бъдат непълни, когато използват тези данни за целите на докладването и статистиката, както е посочено в член 63 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

3. Чрез дерогация от член 13, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2226 превозвачите могат да започнат да използват уеб услугата, посочена в същия член, от 90-ия календарен ден от постепенното пускане в действие на СВИ. През периода на постепенното пускане в действие на СВИ превозвачите проверяват печатите, поставени в документите за пътуване, за да изпълнят своите задължения по член 26, параграф 1 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и по Директива 2001/51/ЕО на Съвета.

   В продължение на 180 календарни дни след края на постепенното пускане в действие на СВИ превозвачите, в допълнение към използването на уеб услугата, посочена в член 13, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2226, продължават да проверяват печатите, поставени в документите за пътуване, за

да изпълнят задълженията си по член 26, параграф 1 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и по Директива 2001/51/ЕО на Съвета.

4. При изпълнението на задълженията, посочени в членове 35 и 52 от Регламент (ЕС) 2017/2226, във връзка с попълването на личните данни, записани в СВИ, държавите членки попълват съответните данни само доколкото е възможно, като вземат предвид ограничената наличност на наборите от данни, събрани по време на постепенното пускане в действие на СВИ. Когато е приложимо, административното решение, посочено в член 52, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/2226, се позовава на условията, посочени в член 4 от настоящия регламент, които позволяват регистрацията на непълни досиета.

5. Чрез дерогация от член 63, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2017/2226 надлежно упълномощените служители на Европейската агенция за гранична и брегова охрана не осъществяват достъп до данните, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, с цел извършване на анализи на риска и оценки на уязвимостта.

Член 7
Спиране на използването на СВИ

1. По време на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки могат изцяло или частично да спрат да използват системата на определени гранични контролно-пропускателни пунктове при извънредни обстоятелства, свързани с неизправност на централната система на СВИ, националните системи или комуникационната инфраструктура, или при събития, водещи до трафик с такъв интензитет, че времето за чакане на даден граничен контролно-пропускателен пункт става прекомерно.

   В случай на частично спиране се събират данните, посочени в членове 16—20 от Регламент (ЕС) 2017/2226, с изключение на биометричните данни.

   В случай на пълно спиране държавите членки спират напълно използването на СВИ и не събират данните, посочени в членове 16—20 от посочения регламент.

   И в двата случая държавите членки незабавно и не по-късно от 6 часа след началото на спирането уведомяват Комисията и eu-LISA за причината за частичното или пълното спиране и за очакваната му продължителност и гарантират, че операторите на инфраструктура, в която се помещават гранични контролно-пропускателни пунктове, и превозвачите са надлежно информирани за това спиране. След приключване на извънредните обстоятелства, довели до спирането, държавите членки незабавно уведомяват Комисията и eu-LISA за това.

2. За период от 60 календарни дни след края на постепенното пускане в действие на СВИ държавите членки могат частично да спрат да използват СВИ, както е посочено в параграф 1, втора алинея, на определен граничен контролно-пропускателен пункт за ограничен период от максимум 6 часа и само при изключителни обстоятелства, водещи до трафик с такъв интензитет, че времето за чакане на този граничен контролно-пропускателен пункт става прекомерно. Държавите членки се освобождават от задължението, установено в член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226, по отношение на биометричните данни. В тези случаи държавите членки незабавно и не по-късно от 6 часа след

началото на спирането уведомяват Комисията и eu-LISA за причината за спирането и за очакваната му продължителност.

3. Ако по-малко от 80 % от личните досиета, регистрирани в СВИ по време на постепенното пускане в действие на СВИ, съдържат биометрични данни, срокът, посочен в параграф 2 от настоящия член, се удължава автоматично с 60 календарни дни.

4. Най-късно до 10-ия календарен ден след края на постепенното пускане в действие на СВИ eu-LISA предоставя на Комисията статистически данни, позволяващи ѝ да провери дали този процент е бил достигнат. Не по-късно от 30-ия календарен ден след края на постепенното пускане в действие на СВИ Комисията информира държавите членки за резултата от своята проверка.

Член 8
Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на четвъртия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от датата, от която СВИ ще започне да функционира съгласно решението на Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

Въпреки това член 3 от настоящия регламент се прилага от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

2. Настоящият регламент спира да се прилага 180 дни след датата, от която СВИ ще започне да функционира съгласно решението на Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226. При все това:

а) член 5, параграф 13 спира да се прилага 5 години и 180 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

б) член 6, параграфи 1, 2, 4 и 5 спират да се прилагат 5 години и 180 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

в) член 6, параграф 3, втора алинея спира да се прилага 360 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

г) член 7, параграфи 2 и 3 спират да се прилагат 300 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226;

д) член 7, параграф 4 спира да се прилага 210 календарни дни след датата, определена от Комисията в съответствие с член 66, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*